

2004 - 2015

REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA ZA REGIJU CENTRALNA BiH

REZ AGENCIJA ► **VAŠA** RAZVOJNA AGENCIJA

▲ REZ-ovih 11 (Reprezentacija)

U ovom izdanju

11 godina REZ Agencije

- Projekti
- Internetske aplikacije
- Agencija

Projekti u implementaciji

- REZ Agencija i GOLD Projekt: Unapređenje lokalnog razvoja
- Program MarketMakers M4P
- Certifikacija općina sa povoljnim poslovnim okruženjem (BFC)
- Obuke na tržištu - Podrška obrazovanju odraslih (GIZ)

Projekti završeni u 2014.

- USAID/Sida FIRMA i FARMA projekti
- FOND za certifikaciju kvalitete u SBK/KSB
- Strategija razvoja općine Novi Travnik

Razvoj ljudskih resursa

- Project Cycle Management seminari u Maglaju, Travniku, Zenici, Žepču i Usori

Bistričak, 2006 - Zenički ured sa osobljem svojih satelitskih ureda Travnik, Bugojno, Maglaj i osobljem CHF International

Skupština REZ Agencije iz 2011.

REZ i RES (Technologies) 2013. godine u Beogradu, Srbija

Posmatrajući jedanaestogodišnji period rada Agencije može se reći da je on obilježen značajnim i manje značajnim uspjesima. Međutim, kao jedna od konstanti, gotovo rijetkih, a ipak opstalih u današnjem vremenu svakojakih kriza, može se izdvojiti stalno prisutni entuzijazam osoblja REZ Agencije. Bez njega, kao i bez odlučne posvećenosti radu na približavanju krajnjem cilju, odnosno ostvarenju svoje vizije i misije, REZ Agencija bi već odavno postala simbolom jednog od mnogih bezuspješnih projekata.

Međutim, ono što će nakon svake pohvale, ali i kritike, nepobitno ostati, jesu činjenice o rezultatima njezinog rada.

Podvlačimo samo neke koji su obilježili prethodne godine postojanja:

2004

- Početak procesa strateškog planiranja ekonomskog razvoja - Regionalna razvojna strategija za regiju Centralnu BiH

2005

- Pokrenuto formiranje općinskih razvojnih timova i mreža poslovnih timova za podršku poduzetnicima
- Nagrada Financial Times "Evropska regija budućnosti 2004/2005"

2006

- Razvojni fond za ekonomske aktivnosti neprofitnih organizacija
- Prve klusterske inicijative - Uspostavljen drvoprerađivački klaster

2007

- Uvođenje sistema za praćenje socio-ekonomskih indikatora općina primjenom MEP Baze podataka
- Studija opravdanosti uspostavljanja Industrijskih zona u općinama regije Centralna BiH
- Uspostavljena Cisco akademija u okviru REZ Agencije

2008

- Internacionalizacija poduzetništva kroz prvi međuregionalni projekt Facility
- Izvozna promocija i certificiran pul izvoznih konsultanata

2009

- Regija Centralna BiH uključena u program prekogranične saradnje IPA CBC BiH-Hrvatska zahvaljujući lobiranju REZ Agencije putem Direkcije za evropske integracije
- Prvi koraci za uspostavljanje tehnološkog parka u Zenici - odobren projekt "MENTOR" u partnerstvu sa ZEDA Agencijom za pokretanje laboratorije za testiranje namještaja

2010

- Set instrumenata za razvoj poslovne infrastrukture "Analiza poslovne infrastrukture kao osnove za razvoj poduzetništva i privlačenja investicija u općinama regije Centralna BiH"
- Priručnik za uspostavljanje i upravljanje poslovnim zonama
- Urađen portal www.bestinvest.ba
- Facilitacija lanaca vrijednosti u drvoprerađi i metaloprerađi

2011

- Edukacija o uspostavljanju poslovnih zona u općinama regije, tehnička asistencija i marketing planovi poslovnih zona
- Zahvaljujući poslovnim uslugama REZ Agencije, vrijednost izvoznih ugovora u periodu 2009-2011 iznosila je 11% od ukupnog iznosa izvoza iz regije CBiH u Holandiju u tom periodu
- Izveštaj o analizi stanja okolišnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u BiH kroz međuregionalni projekt

2012

- Fond za uvođenje standarda SBK/KSB
- Razvoj radne snage kroz obuku šivača auto presvlaka za firmu Prevent d.o.o.

2013

- Razvoj plastičke proizvodnje u ruralnim područjima općine Novi Travnik
- Završena rekonstrukcija spomenika graditeljskog naslijeđa Delibegov han u općini Maglaj i spomenik stavljen u kontekst turističke ponude

2014

- Programi prekvalifikacija i zapošljavanje
- Mreža za certificiranje općina i gradova sa povoljnim poslovnim okruženjem u FBiH (BFC SEE Program)

Kroz cijeli period

- Ukupno 3.275 osoba prošlo kroz različite obuke i treninge
- Održana 34 seminara iz oblasti Upravljanja projektom ciklusom (PCM) sa 614 učesnika
- Organizirano je 6 trgovinskih misija i privrednih susreta u regiji
- Preko 900 firmi je imalo direktnu korist od usluga REZ Agencije
- Kroz stalni ili povremeni angažman 35 stručnjaka u REZ Agenciji povećani kapaciteti regije za lokalni i regionalni razvoj
- Više od 50 projekata implementiranih na području regije Centralna Bosna i Hercegovina čija je nominalna vrijednost skoro 11 miliona KM
- Implementirano ukupno 31 projekata u zajednici (rekonstrukcija škola, javnih kuhinja, itd.)

Zahvaljujemo osnivačima koji su nas podržavali sve ove godine i omogućili da skupa ostvarimo ove rezultate.

Također koristimo priliku zahvaliti se bivšim direktorima REZ Agencije, gospođi Ameli Malićbegović i gospodinu Ismetu Sarajliću, kao i svim bivšim uposlenicima Agencije, angažiranim stalno ili na određeno vrijeme tijekom implementacije nekog od projekata - za njihovu predanost ostvarenju ciljeva agencije.

I, naravno, veliko hvala za dosadašnju podršku i suradnju svim sudionicima regionalnog ekonomskog razvoja, domaćim i međunarodnim donatorima, a regiji Centralna BiH želimo daljnji razvoj i prosperitet.

Vaša REZ Agencija

REZ Agencija ► Prepoznatljivost i izvor informacija: *Internetske aplikacije*

◀ www.rez.ba

Nakon uspostavljanja, centralna dvojezična internetska stranica REZ Agencije imala je dvije značajne revizije. Stalno se unapređuje i osvježava prema potrebama i aktuelnim događanjima. Pored informacija o agenciji i regiji, stranica nudi i svojevrsne "putokaze" posjetiteljima koji tu mogu pronaći korisne informacije o spektru aktivnosti agencije (*Vijesti*, glavni *Razvojni sektori*, *Usluge*, *Edukacija*), razvoju (*Indikatori razvoja regije* i *općina*), referencama (*Projekti*, *REZ Izdanja*), kao i mogućnostima finansiranja, korisnim linkovima, ili sl.

Sa stranice se otvaraju i linkovi za stranice dionika ekonomskog razvoja regije, kao i za namjenski urađene portale: *Bestinvest*, *BizREZ*, *CISCO Akademija* i *MEP Baza podataka*.

www.rez.ba/bestinvest ►

Druga verzija portala "Bestinvest" kreiranog za promociju investicija u regiju Centralna BiH. Portal se stalno ažurira kroz suradnju sa općinama, kako bi potencijalni investitori imali uvid u aktuelno stanje na svakoj mikro lokaciji.

Nova verzija portala urađena je krajem 2014. godine i objednila je sistem pružanja podrške i potrebnih informacija potencijalnim investitorima (poslovne zone) kroz povezivanje s drugim internetskim aplikacijama REZ Agencije, kao što su: *MEP Baza podataka*, *BizRez - Portal za mala i srednja preduzeća* i sekcija *Indikatori razvoja regije i općina regije CBiH* (urađena kao aplikacija u okviru web stranice REZ Agencije).

www.biz.rez.ba ►

Ova dvojezična web aplikacija, razvijena za mala i srednja preduzeća, nalazi se na serveru REZ Agencije. Strukturalno, portal je podijeljen u četiri glavna dijela: "Poslovna podrška-usluge", "Export centar", "Ponuda / potražnja" i "Pristup finansijama".

Podaci se odnose na pravne osobe iz MEP Baze (samo odabrana polja) i vidljivi su na BizRez Portalu – u sekciji pod nazivom "MMSP Baza". Podaci o poslovnim subjektima koji se unesu u MEP Bazu podataka prikazuju se na BizRez Portalu automatski, uz dinamiku osvežavanja podataka od 30 minuta. Popis poslovnih subjekata i pripadajućih osnovnih podataka mogu se dobiti uz korištenje slijedećih ključeva pretrage: *Općina*, *Pravni status* ili *Osnovna aktivnost*. Izvještaj se, npr. može koristiti kao popis potencijalnih dobavljača.

www.ciscoacademy.ba ►

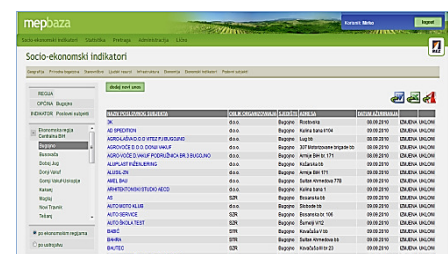
Cisco akademija mrežnih tehnologija je program obrazovanja u području mrežnih tehnologija nastao tokom 1997. godine, koji je pokrenula i potpomaže tvrtka Cisco Systems. REZ Agencija od 2007. godine organizira nastavu Cisco akademije i zaključno s krajem 2014. godine iz osam generacija studenata akademije registrirano je ukupno 124 mladih stručnjaka za mrežne tehnologije.

Portal *Ciscoacademy* REZ Agencije promovira Cisco akademiju, pruža informacije i mogućnost prijavljivanja kandidata za upis novih generacija.

[MEP Baza podataka](#) ►

MEP (Market Economic Profile) baza podataka izrađena je kao internetska (web) aplikacija, smještena je na serveru REZ Agencije i koristi se od juna 2007. godine. Služi za unos, praćenje i obradu podataka o socio-ekonomskim indikatorima, i, kao takva, izuzetno je korisna pri izradi općinskih i regionalnih strategija razvoja. Za prikupljanje i unos podataka nadležni su općinski/opštinski administratori MEP Baze, a regionalni administrator modelira i unificira unos polja baze. Baza nije otvorenog tipa, ali su odabrani skupovi podataka povezani sa ostalim aplikacijama za specifično ili namjensko korištenje.

Razvoj ljudskih resursa ► Seminari iz upravljanja projektnim ciklusom

Standardni PCM (Upravljanje projektnim ciklusom) seminar

Prvenstveno zbog potrebe za jačanje kapaciteta općinskih razvojnih timova za apsorpciju razvojnih fondova i spremnosti za podnošenje projektnih prijedloga, od 2008. godine REZ Agencija organizira i provodi standardnu obuku iz upravljanja projektnim ciklusom (Project Cycle Management - PCM) po metodologiji EU. Ciklusi obuke namijenjeni su osoblju općina, ministarstava, nevladinih organizacija, institucija i privrednicima.

Standardni PCM seminar obuhvata teorijsku i praktičnu obradu slijedećih tema:

- Upravljanje projektnim ciklusom – faze i dokumenti
- Analiza problema i analiza ciljeva
- Logički okvir/matrica
- EC aplikacija – pisanje prijedloga projekta
- Budžet
- Implementacija projekta
- Monitoring i evaluacija

Dopunski sadržaji standardnog PCM seminara su: prezentacija informacije o IPA i drugim aktuelnim fondovima, PADOR Baza podataka, ili sl. REZ Agencija razvila je dvodnevni i trodnevni koncept PCM seminara koji se provode sukladno odabiru korisnika. Više na www.rez.ba

Maglaj, 22. i 23. oktobra 2014.

Općina Maglaj je jedna od 12 općina u Bosni i Hercegovini koja učestvuje u projektu Jačanje lokalne demokratije - LOD IV koji implementira UNDP, a finansira EU iz sredstava Instrumenta za predpristupnu pomoć (IPA I).

Da bi se NVO-e koje djeluju na području općine Maglaj što bolje pripremile za Javni poziv za dostavljanje projekata u okviru LOD IV, Općina Maglaj se obratila REZ Agenciji sa prijedlogom da REZ Agencija održi PCM seminar koji je održan 22. i 23. oktobra 2014. godine u Maglaju.

Seminaru su prisustvovala 22 predstavnika nevladinih organizacija i Općine Maglaj.

Žepče, 10. do 16. februara 2015.

Obuka je organizirana za uposlenike osnovnih i srednjih škola, javnih ustanova i institucija čiji je osnivač Općina Žepče.

Tokom ove trodnevne radionice učesnici seminara su imali priliku da se upoznaju i sa praktičnim iskustvima REZ Agencije, vezano za pripremu i implementaciju projekata koje je finansirala EU.

Seminaru su prisustvovali predstavnici nekoliko osnovnih i srednjih škola, Općine Žepče i agencije RAŽ, njih ukupno 14.

Travnik, 17. do 19. novembra i Zenica, 17. do 19. decembra 2014.

Imajući u vidu činjenicu da je u toku programiranje za EU instrument pred-pristupne pomoći IPA II za programski period 2014-2020 i da će aplikanti iz Bosne i Hercegovine moći aplicirati za grantove u okviru svih 5 IPA komponenti:

- Proces tranzicije prema članstvu i izgradnja kapaciteta
- Regionalni razvoj
- Zapošljavanje, socijalne politike i razvoj ljudskih resursa
- Poljoprivreda i ruralni razvoj
- Regionalna i teritorijalna saradnja,

kao i činjenicu da su Bosni i Hercegovini dostupni i neki drugi fondovi Europske unije (LIFE Regulation, Program zajednice Europa za građane, ERASMUS+, Kreativna Europa, HORIZON 2020, itd.), REZ Agencija je pokrenula inicijativu da se obuka iz oblasti upravljanja projektnim ciklusom održi za uposlenike ministarstava, kantonalnih uprava, institucija i službi SBK/KSB i ZDK. Premijeri oba kantona su podržali ovu inicijativu.

Seminaru u Travniku su prisustvovali predstavnici nekoliko ministarstava SBK/KSB, kantonalne Uprave za šumarstvo, kantonalne Uprave za civilnu zaštitu, kantonalnog Zavoda za urbanizam, prostorno uređenje, zaštitu i okoliš, Službe za zapošljavanje SBK/KSB, kantonalne Uprave za geodetsko imovinske pravne poslove, Kantonalnog arhiva, ŠPD Srednjobosanske šume i Agencije za privatizaciju SBK/KSB, ukupno 18 polaznika.

Seminaru u Zenici su prisustvovali predstavnici nekoliko ministarstava ZDK, Stručne službe Vlade ZDK, Stručne službe za razvoj i međunarodne projekte, Kantonalne uprave za šumarstvo, Pedagoškog zavoda i Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, ukupno 23 polaznika.

Usora, 24. do 26. marta 2015.

Obuka je organizirana za 12 polaznika: uposlenika općine Usora, JU Opća knjižnica, JP Radio Usora, te nekoliko nevladinih organizacija i privatnih preduzeća.

Za vrijeme održavanja ove trodnevne radionice učesnici seminara su imali priliku da se upoznaju i sa praktičnim iskustvima REZ Agencije, vezano za pripremu i implementaciju projekata koje je finansirala EU.

Partnerstvo sa USAID/Sida Projektima...

► USAID/Sida FIRMA

U 2014. godini je završen **petogodišnji projekt USAID/Sida FIRMA**, koji je u periodu svoga djelovanja podržavao razvoj i jačanje malih i srednjih preduzeća (MSP) u Bosni i Hercegovini.

Cilj FIRMA projekta bio je da potakne značajan porast prodaje, izvoza, zapošljavanja i finansiranja u svoja tri fokusna sektora, odnosno u **drvnj i metaloprerađivačkoj industriji, te turizmu**.

Cilj projekta je bio i da ostvari uticaj na najmanje 40% lanaca vrijednosti u oblastima drvne, metaloprerađivačke i industrije turizma u BiH, te da u toku svoje realizacije dovede do povećanja prodaje za 50%, zapošljavanja za 35%, izvoza za 60% i finansiranja za 40%.

USAID/Sida FIRMA projekt uspostavio je brojna partnerstva s mrežom lokalnih agencija za ekonomski razvoj, privrednih komora, nevladinih organizacija i institucija vlasti. Ključnu ulogu u

realizaciji projekta imali su tzv. koordinatori lanca vrijednosti, tj. VCF-ovi, koji su direktno učestvovali u svim fazama provođenja većine projektnih aktivnosti. Mrežu partnerstava činila su 16 koordinatora lanaca vrijednosti, kako bi se jednostavnije stupilo u kontakt sa firmama i ostvarili ciljevi projekta.

U partnerstvu sa Regionalnom razvojnom agencijom za regiju Centralna BiH (REZ) realizirano je oko **50 aktivnosti**, u koje je utrošeno **321.049 KM**. Izuzetno uspješna zajednička aktivnost odnosila se na **Fond za uvođenje međunarodno priznatih standarda kvaliteta**, pri čemu je REZ odigrao ključnu ulogu u promoviranju ovog fonda i njegovih prednosti kod Vlade Srednjobosanskog kantona. Na taj način dobijena su i dodatna sredstva kako od same Vlade, tako i od drugih donatora.

Neke od najznačajnijih aktivnosti FIRMA projekta bile su organizacija učešća bh. preduzeća na **9 međunarodnih sajмова** i organiziranje poslovnih

susreta za kupce iz Nizozemske, te provođenje 15-tak seminara/radionica na različite teme.

Neki od rezultata koji su postali **zajedničke referentne vrijednosti** za USAID/Sida FIRMA projekt i REZ Agenciju:

- Povećan promet korisnika projekta za 40% do kraja četvrte godine svoje realizacije
- Povećana zaposlenost među korisnicima FIRMA projekta za 38% do kraja četvrte godine svoje realizacije
- Preduzeća koja su učestvovala na sajmovima trgovine prijavljuju da su potpisala ugovore u vrijednosti od preko 86 miliona KM
- Preduzeća, korisnici FIRMA projekta, pomogli su preko 2.000 osoba da unaprijede svoju radnu poziciju, odnosno nađu novo zaposlenje
- Projekt je proveo programe razvoja radne snage koji su uključivali preko 4.000 ljudi.

► USAID/Sida FARMA

Također završen u 2014. godini, **projekt razvoja tržišne poljoprivrede (FARMA)** – pomagao je BiH da ojača svoju privredu i da se pripremi za pridruživanje EU putem pomoći koja poboljšava konkurentnost bh. poljoprivrednih proizvođača i preduzeća. USAID/Sida FARMA projekt djelovao je u tri poljoprivredna sektora: mljekarstvo, voće i povrće, te u sektoru ljekovitog i aromatičnog bilja i meda. Projekt je podržavao aktivnosti koje će povećati ekološki održivu proizvodnju i preradu, uključujući proizvodnju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda s dodanom vrijednošću, uz povećanje domaće prodaje i izvoza.

USAID/Sida FARMA projekt je radio sa bh. institucijama s ciljem da im pomogne u savladavanju ograničenja za izvoz proizvoda biljnog i životinjskog porijekla u EU.

U suradnji sa USAID/Sida FARMA projektom, REZ Agencija je implementirala različite aktivnosti kojima se željelo poboljšati poslovne vještine organizacija poljoprivrednih proizvođača i prerađivača u općinama regije Centralna BiH.

Slijedeće tipske aktivnosti su bile organizirane tijekom višegodišnje implementacije projekta u obliku edukacija ili informativnih prezentacija, a

moderirali su ih specijalisti angažirani u okviru USAID/Sida FARMA projekta i poslovnih savjetnika REZ Agencije:

- Poslovno planiranje/Kreditne aplikacije
- EU IPARD pred pristupni fondovi
- Seminari za proizvođače mlijeka
- Seminari za proizvođače jagodičastog voća
- Škola sira
- Vođenje evidencije na malim farmama
- Izrada poslovnih planova i priprema kreditnih aplikacija

FOND za uvođenje međunarodno priznatih standarda kvaliteta ►► Raise up Standards

► Putem FOND-a je podržano 21 preduzeće iz 9 općina sa područja SBK/KSB ◀

Opći cilj projekta bio je pomoći preduzećima iz Srednjobosanskog kantona u postizanju potrebne kvalitete proizvodnje ustanovljavanjem **FOND-a za uvođenje međunarodno priznatih standarda kvaliteta**. Specifični cilj bio je povećanje izvoza / postizanjem uspjeha na domaćem tržištu kroz pripremu i certificiranje sistema upravljanja kvalitetom.

Projekt je implementirala REZ Agencija, a finansirali su ga: USAID/Sida FIRMA Projekt, Ambasada Norveške u BiH (putem projekta **Raise up Standards**) i Ministarstvo privrede SB kantona.

S obzirom na kompleksnu proceduru uvođenja standarda i potrebno vrijeme, implementacija projekta je trajala i tijekom prve polovice 2014. godine.

Putem FOND-a je podržano 21 preduzeće iz 9 općina sa područja SBK/KSB. **Ukupna vrijednost uvedenih standarda je 218.193,00 KM.**

Projekt je imao dva važna rezultata:

- U SBK/KSB je po prvi puta uspostavljen Fond za finansijsku podršku preduzećima, sa fokusom na preduzeća iz sektora drvoprerađivačke, metaloprerađivačke, poljoprivrede i turizma, u procesu pripreme i certificiranja sistema upravljanja kvalitetom.
- Projektom je pružena podrška preduzećima u dobijanju međunarodno priznatih certifikata i potvrde kvaliteta kako bi ostala konkurentna na domaćem tržištu, ali i da budu konkurentni na tržištu EU-a.

Za sredstva iz FOND-a, preduzeća su aplicirala za uvođenje sljedećih standarda kvaliteta:

- CE znak (7 preduzeća)
- FSC CoC (7 preduzeća)
- HACCP (3 preduzeća)
- ISO 14001:2009 (3 preduzeća)
- ISO 22000:2005 (1 preduzeće)

Usvojena Strategija razvoja općine Novi Travnik

► Proces izrade dokumenta vodio konsultanski tim REZ Agencije ◀

Proces izrade dokumenta Strategija razvoja općine Novi Travnik za period 2014-2020, koji je vodio konsultanski tim REZ Agencije, okončan je usvajanjem ovog važnog dokumenta od strane Općinskog vijeća Novi Travnik.

Usvajanju dokumenta prethodila je opsežna javna rasprava, nakon koje je Općina Novi Travnik organizirala Javnu tribinu, gdje su zainteresirani imali dodatnu priliku dobiti odgovore vezane za metodologiju izrade i sadržaj dokumenta. Tako je uvećana kvaliteta i opseg javne rasprave, nakon čega je urađena konačna verzija dokumenta Strategije.

Posljedično, dokument Strategija razvoja općine Novi Travnik za period 2014-2020 usvojen je jednoglasno i bez primjedbi na 19. sjednici Vijeća održanoj 27.11.2014. godine.

REZ Agencija i GOLD Projekt: Unapređenje lokalnog razvoja

► Od januara 2014. godine REZ Agencija, kao partner, učestvuje u implementaciji USAID/Sida GOLD Projekta "Unapređenje lokalnog razvoja" ◀

Projekt unapređenja lokalnog razvoja (GOLD) zajednički finansiraju Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID) i Švedska međunarodna agencija za razvoj i suradnju (Sida).

Kako bi pružio podršku partnerskim općinama u ostvarivanju ekonomskog rasta i razvojnih ciljeva, GOLD projekt:

- Promovira integrirani i sveobuhvatan pristup planiranju i implementaciji lokalnog ekonomskog razvoja (LER) u odabranim općinama u sektorima sa najvećim potencijalom za brz i održiv rast radnih mjesta;
- Pomaže efikasnijem korištenju ekonomskih resursa općine i promovira nove investicije u ciljanim sektorima kroz javno-privatna partnerstva;
- Angažira interesne strane kako bi se poboljšalo pružanje javnih usluga i poslovno okruženje;
- Promovira nove direktne investicije i podržava konkurentne lance snabdijevanja koji će dovesti do stvaranja novih radnih mjesta. S ciljem stvaranja radnih mjesta za mlade osobe, projekt podržava poduzetništvo i radi sa privatnim i javnim sektorom na implementaciji programa za strukovno usavršavanje koji mladim ljudima omogućava sticanje vještina

koje su potrebne za lokalnu ekonomiju.

REZ Agencija je jedna od potpisnica Sporazuma o partnerstvu u implementaciji USAID/Sida GOLD projekta "Stručno osposobljavanje i zapošljavanje radnika" za potrebe kompanija:

- ♦ COMPANY D&U d.o.o. Visoko
- ♦ ALMA RAS d.o.o. Olovo
- ♦ ZIKO d.o.o. Zavidovići
- ♦ HM PROMET d.o.o. Maglaj

Sporazum je potpisan radi poboljšanja kvaliteta i jačanja kapaciteta ljudskih resursa, a time i konkurentnosti poslovnih subjekata na području Zeničko-dobojskog kantona, stvaranja uslova za zapošljavanje nezaposlenih lica sa područja Zeničko-dobojskog kantona, registriranih na Birou za

zapošljavanje, radi bolje efikasnosti funkcioniranja tržišta rada, jačanja institucionalnih kapaciteta i povezivanja oblasti rada i oblasti obrazovanja. Ostali potpisnici – partneri su: Vlada Zeničko-dobojskog kantona, Općina Maglaj, Federalni zavod za zapošljavanje, USAID Bosna i Hercegovina i navedene četiri kompanije.

Regionalna razvojna agencija za regiju Centralna BiH – REZ Agencija je preuzela obavezu da kao implementator realizira program stručnog osposobljavanja, odnosno pripreme za rad nezaposlenih lica. Sukladno tome, REZ Agencija radi na implementaciji projekta i koordinaciji među partnerima.

Program MarketMakers

► Zajedno sa ostalim regionalnim agencijama, REZ Agencija je uključena u imlementaciju aktivnosti programa SDC Švicarska ◀

Zajedno sa ostalim regionalnim agencijama, REZ Agencija je uključena u imlementaciju aktivnosti programa MarketMakers.

MarketMakers program podržava Švicarska vlada posredstvom Švicarske ambasade u BiH i Švicarske agencije za razvoj i saradnju (SDC). Dio je doprinosa Švicarske vlade tranziciji BiH prema socijalno uključenom tržištu, i decentraliziranom, demokratskom političkom sistemu, te dugoročnoj perspektivi za proces pridruživanja Europskoj Uniji.

Program MarketMakers provodi konzorcij koji čine Helvetas Swiss Intercooperation i Kolektiv d.o.o. (Posao.ba), čime se spaja međunarodno iskustvo u razvoju sa znanjem lokalnog partnera. MarketMakers potiče rast privatnog tržišta u odabranim

sektorima, koji će voditi do kreiranja novih radnih mjesta za mlade žene i muškarce.

Program ima ukupno trajanje od osam godina, i cilj je doprinijeti boljem pristupu pristojnim mogućnostima zapošljavanja.

Strateški okvir koji vodi MarketMakers tim u svim njihovim partnerstvima i aktivnostima je inovativni i sistemski pristup poznat kao M4P. Ključni partneri u implementaciji će biti regionalne razvojne agencije i druge odgovarajuće organizacije sa područja BiH. Ambicija MarketMakers programa je ostvarivanje promjene značajnog obima na prostoru cijele Bosne i Hercegovine.

U januaru 2014. godine REZ Agencija je potpisala pismo namjere kojim je potvrđeno učešće u "Market System and Stakeholders Analysis", kao metodi odabira partnera u okviru projekta MarketMakers. Navedena analiza je urađena za sektor poslovnih usluga. MarketMakers je ocijenio

analizu kao veoma dobru, te je na osnovu svih pristiglih analiza odlučeno da REZ Agencija bude implementator razvojnih inicijativa koje će pokrivati odnosno povezivati tri osnovna sektora koje implementiraju ostale regionalne razvojne agencije (ICT sektor, turizam, prerada hrane). Osoblje REZ Agencije opredijeljeno za projekt MarketMakers je prisustvovalo treninzima na teme "Governance" i "Monitoring i Evaluacija". Treninzi su realizirani u okviru navedenog projekta kao podrška u jačanju kapaciteta regionalnih razvojnih agencija prema metodologiji M4P ("markets for poor").

Od 1. septembra 2014. godine, poslovni savjetnici REZ Agencije su angažirani na projektu MarketMakers kao tehnička podrška u implementaciji razvojnih inicijativa u sektorima proizvodnje i prerade hrane i ICT.

Certifikacija općina sa povoljnim poslovnim okruženjem (BFC)

► Ugovori sa 8 općina i gradom Bihaćem potpisani 10.11.2014. godine ◀

Ovaj projekt podržavaju Njemačka agencija za međunarodnu saradnju (GIZ), kroz projekt Otvoreni regionalni fond za modernizaciju općinskih usluga u Jugoistočnoj Evropi i Švicarska agencija za razvoj i saradnju (SDC). Projekt podržava i USAID/Sida GOLD Projekt.

Proces akreditacije Mreže za povoljno poslovno okruženje FBiH je trajao tokom marta i aprila. REZ je član Mreže za povoljno poslovno okruženje koja je dio regionalne inicijative za povoljno poslovno okruženje u državama partnerima jugoistočne Evrope: BiH, Hrvatska, Makedonija i Srbija. Mreža se uspostavlja u cilju stvaranja i unapređenja poslovnog okruženja na nivou lokalnih samouprava i certifikacije lokalnih samouprava sa povoljnim poslovnim okruženjem što za krajnji cilj ima povećanje investicija na lokalnom nivou.

Mrežu, osim REZ Agencije, čine ostale regionalne agencije, Komora FBiH i Federalno ministarstvo za poduzetništvo, razvoj i obrt na nivou FBiH.

Certifikacija općina sa povoljnim poslovnim okruženjem prema standardu **NALED BFC:2012** je standard koji **promovira efikasne i transparentne lokalne administracije i omogućava ocjenu kvaliteta usluga i informacija** koje općine pružaju investitorima i privrednicima.

Ocjena se vrši prema **12 kriterija** i više od **80 podkriterija** koji podrazumijevaju unapređenje procedura, jačanje transparentnosti, smanjivanje birokracije i pribavljanje svih dokumenata i podataka neophodnih privrednicima i potencijalnim ulagačima u planiranju poslovanja i donošenju investicijskih odluka.

U 2014. godini završeni su treninzi i testiranja za evaluatore koje su predložile sve članice Mreže.

Nakon toga je formiran tim evaluatora za certificiranje općina u FBiH, ukupno 13 certificiranih evaluatora, od kojih su 2 uposlenici REZ Agencije.

Javni poziv za općine je objavljen 15. maja 2014. godine. Inicijalno, 19 općina je iskazalo interes da učestvuje u ovom programu. Ugovori sa 8 općina (**Goražde, Bosanska Krupa, Livno, Konjic, Prozor-Rama, Visoko, Žepče i Tešanj**) i gradom **Bihaćem** iz FBiH potpisani su 10. novembra 2014. godine. Navedene općine/grad su ispunili kriterije da uđu u proces certifikacije gradova/općina sa povoljnim poslovnim okruženjem u 2014. godini.

Obuka općinskih/gradskih timova za certifikaciju održana je 11. i 12. decembra 2014. godine, kako bi se lokalnim administracijama omogućilo da se detaljno upoznaju sa kriterijima koje treba ispuniti da bi dobili BFC certifikat. Evaluatori iz REZ Agencije će voditi proces evaluacije za općine Visoko i Livno.

Obuke na tržištu ►► Podrška obrazovanju odraslih

► REZ Agencija je izabrana za učešće u GIZ projektu *Podrška obrazovanju odraslih* unutar radne linije *Jačanje i razvoj kapaciteta ponuđača obuka* ◀

U martu 2014. godine REZ Agencija je uputila Pismo namjere za Učešće u Pozivu za ponuđače obuka - učešće na edukaciji i izrada programa obuke GIZ-u, svjesna činjenice da neformalno obrazovanje danas ima jednu od ključnih uloga prilikom zapošljavanja, odnosno zadržavanja posla, te namjeravajući nastaviti sa svojom praksom obučavanja odraslih.

REZ Agencija je odabrana za učešće u GIZ projektu *"Podrška obrazovanju odraslih"* unutar radne linije *"Jačanje i razvoj kapaciteta ponuđača obuka"* kao jedna od 15 učesnica sa podrškom rada u razvoju konkurentnosti MSP-a i prilagođavanje radne snage potrebama tržišta rada.

Pored usavršavanja samih ponuđača obuka kroz 5 radionica u periodu od godinu i pol dana, predviđen je i praktični dio obuke koji sadrži izradu jednog novog plana i programa obuke i njegovu implementaciju.

Tema obuke glasi *"Optimizacija mog malog posjeda"*. Također je predviđeno da REZ, kao i svaki od 15 odabranih ponuđača obuke, izradi i priručnik kako bi budući

implementatori obuka imali smjernice po kojima će vršiti implementaciju.

Do kraja 2014. godine održane su dvije radionice: *Neformalno stručno usavršavanje (cjeloživotno učenje) kao strategija modernog kadrovskog razvoja* održana je u Sarajevu od 22. do 24.9.2014. godine i *Istraživanje tržišta i identifikacija potreba: Razvoj uvjerljivih koncepta usavršavanja i razvoja ljudskih resursa (posebno na osnovu analiza obrazovnih potreba orijentiranih prema dijalogu, klijentima kompetencijama i potencijalu)* na Jahorini od 21. do 23.10.2014. godine.

Treća radionica održana je od 16. do 18. februara 2015. godine u Sarajevu, pod nazivom *Metodologija izrade ponuda za obrazovanje odraslih: Planiranje i uređivanje održivih mjera usavršavanja*.

UČEŠĆE REZ AGENCIJE U STRATEŠKOM PLANIRANJU I IMPLEMENTACIJU KANTONALNIH STRATEGIJA

Regija Centralna BiH pokriva u administrativnom smislu veći dio Zeničko-dobojskog i Srednjobosanskog kantona. Zeničko-dobojski kanton je u procesu revizije važeće Strategije razvoja, a Srednjobosanski kanton je u fazi izrade Integrirane Strategije razvoja.

Oba navedena procesa vodi konsultantski tim INNOVA, koji surađuje sa odabranim sektorskim koordinatorima koji čine Kantonalni odbor za razvoj (KOR), odvojeno za svaki kanton.

Učešće REZ Agencije ima za cilj da kroz radne, partnerske grupe aktivno sudjeluje u slijedećim aktivnostima:

- Prikupljanju dostupnih statističkih podataka
- Pripremi ili reviziji dokumenata Socio-ekonomska analiza (SEA)
- Defniranju vizije razvoja kantona, pomoću alata kao što su SWOT i PESTLE analize
- Praćenju procesa strateškog fokusiranja, revizije/definiranja strateških ciljeva i prioriteta

Naravno, REZ Agencija nastoji uključiti prioritete ciljeve i projekte od značaja za razvoj regije Centralna BiH.

Aktivnosti vezane za kantonalne strategije razvoja će se nastaviti u kontinuitetu i tokom 2015. godine.

2004 - 2015

11 GODINA REZ AGENCIJE

Misija REZ Agencije je poboljšati kapacitete svih interesnih skupina u nastojanju da se poboljšaju ekonomske performanse regije Centralna BiH kroz podršku u korištenju fondova za ekonomski razvoj i pružanje podrške razvoju malih i srednjih preduzeća u cilju jačanja konkurentnosti regije i osiguravanja otvaranja novih radnih mjesta.

Regionalne razvojne agencije u BiH formirane su 2004. godine uz tehničku podršku projekta Europske unije pod nazivom EU RED (RED - Regional Economic Development), čiji je glavni cilj bio kreiranje okvira koji omogućava razvoj ekonomskih regija u Bosni Hercegovini po uzoru na regije Europske unije, te su razvojne agencije dobile ulogu jednog od ključnih nositelja regionalnog ekonomskog razvoja.

2004. godine je partnerstvo vladinih i nevladinih organizacija, odnosno općina, kantona, poslovnih udruženja i međunarodnih organizacija kreiralo

platformu za osnivanje regije Centralna BiH i pripadajuće regionalne razvojne agencije - REZ.

Centralna Bosna i Hercegovina (CBiH), predstavlja prirodno, klimatski, zemljopisno, te ekonomski jedinstvenu i konzistentnu cjelinu koja obuhvata 16 međusobno povezanih i integriranih općina: Bugojno, Busovača, Doboj Jug, Donji Vakuf, Gornji Vakuf-Uskoplje, Kakanj, Maglaj, Novi Travnik, Teslić, Tešanj, Travnik, Usora, Vitez, Zavidovići, Zenica i Žepče. Općine su locirane u dva kantona Federacije BiH: Zeničko-dobojski i Srednjobosanski/Županja Srednja Bosna, dok je jedna od općina na teritoriju Republike Srpske.

Regionalna razvojna agencija za regiju Centralna BiH (REZ Agencija), svakog maja skromno obilježava godišnjicu svog rada, realizirajući aktivnosti koje se odnose na identificirane potrebe općina i potporu razvoju malih i srednjih preduzeća. Aktivnosti su usklađene sa strateškim pravicima razvoja definiranim u dokumentima strategija regionalnog

ekonomskog razvoja regije Centralna BiH u kojima je potencijal za razvoj identificiran za sektore: Razvoj malog i srednjeg poduzetništva, Razvoj ljudskih potencijala, Razvoj infrastrukture, Poljoprivreda i ruralni razvoj, Razvoj turizma i Energetika.

Treba napomenuti da se rad Agencije odvijao u državi koja nikada nije ustanovila službenu klasifikaciju ekonomskih regija (unatoč činjenici da je regionalizacija preferenca EU), u državi u kojoj nije zakonski reguliran pravni status razvojnih agencija, pa REZ Agencija zbog toga ima status neprofitnog društva sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.).

